

Oponentský posudek bakalářské práce

Eva Hamáčková, Ciceronova filosofická eschatologie

(FHS UK, říjen 2006)

Tématem předkládaného eseje je překlad a komentář ke zlomku Ciceronovy *De republica*, známého pod názvem *Somnium Scipionis*. Téma je tedy poměrně úzké a přesně vymezené. Vzhledem k povaze textu – vyprávěného snu – není ovšem zcela jasné, co autorka míní „filosofickou eschatologií“ v názvu práce.

První část – po krátkém úvodu - tvoří vlastní překlad (str. 6 – 12), celkem přijatelný, i když při krátkosti textu měla autorka předložit bilingvu pro lepší orientaci v textu. Ciceronův text je dosti prostý a neobsahuje velké problémy jazykové. Autorka jej provází poznámkami, z nichž některé (např. představení osob na začátku) by možná patřily spíše do komentáře. Už v těchto poměrně stručných poznámkách se ovšem projevuje jedna ze slabin celé práce, totiž překlady, vybočení z vazby a gramatické chyby, které četbu znepríjemňují.

Některé poznámky odporují textu: v pozn. 13 autorka říká, že *lumen animi* překládá jako „skvělost ducha“, v textu však stojí „světlo“. Řada poznámek je zbytečných: že autorka *animus* překládá jako duch, vidí čtenář v textu a nemusí se mu to třikrát opakovat (pozn. 18, 20, 26); totéž se týká *mens* (pozn. 19, 22, 27). Nekonzistentní překlad *animus* = duše (pozn. 29 a zmatená „diskuse“ na str. 46) přizpůsobuje Cicerona představám post-křesťanských Evropanů 20. století, možná se však ochuzuje o pramen k poznání jeho názorů. Proč asi napsal *animus*, kde měla být podle nich *anima*? Bylo mu to jedno – anebo tím něco myslel? Zarazilo mne také, že autorka vůbec necituje a nepoužívá jiné překlady, kterých je jistě přešel – možná dokonce i nějaký český. To je při práci na starověkém textu velmi vážný nedostatek, navíc při autorčině ne právě suverénní znalosti latiny.

Komentář je také postižen překlady, vynechávkami nebo vybočeními z vazby. Zmatený způsob výkladu ilustruje věta „K tomuto tématu odpovídá Laelius, který hájí idealistickou teorii (??), která ustavuje stát na právním základě na přirozeném racionálním podkladě platónského nadnárodního (??) ideálu autority duše“ (str. 20), nebo sláтанá věta „Domnívám se, že harmonie je uchopena ve Snu podobně, jak ji ve svém výkladu popisuje Theodor Reinach, kdy je se dórský osmi strun spojil se dvěma helénskými tetrachordy a jedním oddělovacím tónem a v praxi se takto zakládá centrální část klavíru“. (Str. 41) Tato věta v práci zůstala, i když jsem na ni autorku v předchozím (zamítavém) posudku výslovně upozornil.

Práce má slušný seznam literatury (39 položek), vzhledem k výše uvedené zmatenosti výkladu, chybám a překlepům je ale těžké v ní najít zajímavou myšlenku. Je třeba ovšem přiznat, že ze *Somnium Scipionis* skutečně není snadné nějakou myšlenku vydolovat. Práci tedy **doporučuji** k obhajobě a navrhuji hodnotit **25 až 27 body**.

V Praze 9.8.2010

Prof. Jan Sokol